

**Preduzeće za reviziju "DIJ – AUDIT" d.o.o.,
Beograd**
Bulevar kralja Aleksandra 248-250/II
11000 BEOGRAD
Tel: 011 / 2424 - 869
Mob: 064-192-8734

PIB: 104063399
Tekući račun: 205-98605-26
Komercijalna banka a.d., Beograd
Matični broj: 20084944
Šifra delatnosti: 74120
EPPDV: 210628991

IZVEŠTAJ I MIŠLJENJE REVIZORA
o računovodstvenim izveštajima
za 2008. godinu
"TIKOMERC"DOO, Novi Pazar

Beograd, septembar 2009. godine

**Preduzeće za reviziju "DIJ – AUDIT" d.o.o.,
Beograd**
Bulevar kralja Aleksandra 248-250/II
11000 BEOGRAD
Tel: 011 / 2424 - 869
Mob: 064-192-8734

PIB: 104063399
Tekući račun: 205-98605-26
Komerijalna banka a.d., Beograd
Matični broj: 20084944
Šifra delatnosti: 74120
EPPDV: 210628991

**Upravi
"TIKOMERC" DOO
Novi Pazar
07406495**

IZVEŠTAJ I MIŠLJENJE REVIZORA

Izvršili smo reviziju priloženog Bilansa stanja na dan 31.12.2008. godine i Bilansa uspeha, Novčanih tokova i promene na kapitalu za 2008. godinu "TIKOMERC" DOO, Novi Pazar.

Za ove računovodstvene izveštaje, prezentirane na stranama 2 do 7, odgovorno je rukovodstvo Preduzeća. Naša je odgovornost da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o ovim računovodstvenim izveštajima.

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da računovodstveni izveštaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje ispitivanje dokaza, na bazi provere uzoraka, koji potkrepljuju iznose i obelodanjivanja u računovodstvenim izveštajima. Revizija takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih načela i značajnih procena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocenu opšte prezentacije računovodstvenih izveštaja. Smatramo da revizija koju smo izvršili obezbeđuje razumnu ocenu za naše mišljenje.

Po našem mišljenju, računovodstveni izveštaji i iznete napomene uz računovodstvene izveštaje objektivno i istinito prikazuju stanje imovine, kapitala i obaveza na dan 31.12.2008. godine "TIKOMERC" DOO, Novi Pazar i rezultate poslovanja i novčane tokove za 2008. godinu u skladu sa MSFI, MRS i računovodstvenim načelima i principima.

U Beogradu, 05.09. 2009. godine

Ovlašćeni revizor
Jagoda Jovanović, dipl. ek.

BILANS STANJA
na dan 31.12.2008. godine

u RSD hiljada

Pozicija		Napom. broj	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
2		4	5	6
AKTIVA				
A.	STALNA IMOVINA	4.1	19.146	20.337
I.	NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL			
II.	NEMATERIJALNA ULAGANJA			
III.	NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA		19.146	20.337
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		19.146	20.337
2.	Biološka sredstva			
IV.	DUGORČNI FINANSIJSKI PLASMANI			
1.	Učešća u kapitalu			
2.	Ostali dugoročni finansijski plasmani			
B.	OBRTNA IMOVINA		94.880	80.873
I.	ZALIHE	4.2	28.901	25.163
	STALNA SREDSTVA NAMENJENA PRODAJI			
II.	KRA TKOROČNA POTRAŽIVANJA, PLASMANI I GOTOVINA		65.979	55.710
1.	Potraživanja	4.3	56.725	51.722
	Potraživanja za više plaćen porez na dobitak		229	49
2.	Kratkoročni finansijski plasmani		695	
3.	Gotovinski ekvivalenti i gotovina	4.4	387	495
4.	Porez na dodatnu vrednost i AVR	4.5	7.943	3.444
III.	ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	4.6	5.367	5.402
C.	POSLOVNA IMOVINA		119.393	106.612
D.	GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA			
E.	UKUPNA AKTIVA		119.393	106.612
F.	VANBILANSNA AKTIVA			

Izveštaj o reviziji računovodstvenih izveštaja za 2008. godinu
 "TIKOMERC" DOO, Novi Pazar

	PASIVA			
A.	KAPITAL	4.7	31.386	115.086
I.	OSNOVNI I OSTALI KAPITAL		12.354	12.301
II.	NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL			
III.	REZERVE		376	376
IV.	REVALORIZACIONE REZERVE		2.597	2.597
V.	NERASPOREĐENA DOBIT		16.059	15.026
VI.	GUBITAK			
VII.	OTKUPLJENE SOPSTVENE AKCIJE			
B.	DUGOROČNA REZERVISANJA I OBAVEZE		88.007	76.312
I.	DUGOROČNA REZERVISANJA			
II.	DUGOROČNE OBAVEZE		44.301	29.493
1.	Dugoročni krediti		44.301	29.493
2.	Ostale dugoročne obaveze			
III.	KRATKOROČNE OBAVEZE		43.706	46.819
1.	Kratkoročne finansijske obaveze		5.657	9.963
2.	Ostale obaveze iz poslovanja	4.8	36.689	36.307
3.	Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda		300	-
4.	Ostale kratkoročne obaveze i PVR	4.9	1.041	549
	Obaveze po osnovu poreza na dobitak		19	-
IV.	ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE			
C.	UKUPNA PASIVA		119.393	106.612
D.	VANBILANSNA PASIVA			

BILANS USPEHA
 u periodu od 01.01. do 31.12.2008. godine

u RSD hiljada

Pozicija	Napom. Broj	Iznos	
		Tekuća godina	Prethodna godina
2	4	5	6
A			
PRIHODI I RASHODI IZ REDIVNOG POSLOVANJA			
I. POSLOVNI PRIHODI	4.10	241.786	262.441
1. Prihodi od prodaje		241.786	262.441
2. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe			
3. Povećanje vrednosti zaliha učinaka			
4. Smanjenje vrednosti zaliha učinaka			
5. Ostali poslovni prihodi			
II. POSLOVNI RASHODI		243.466	260.310
1. Nabavna vrednost prodate robe		228.429	243.397
2. Troškovi materijala	4.11	5.497	8.254
3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	4.12	5.733	5.452
4. Troškovi amortizacije i rezervisanja	4.13	1.191	1.127
5. Ostali poslovni rashodi	4.14	2.616	2.080
III. POSLOVNA DOBIT			2.131
IV. POSLOVNI GUBITAK		1.680	
V. FINANSIJSKI PRIHODI	4.15	345	1.342
VI. FINANSIJSKI RASHODI	4.16	3.652	3.719
VII. OSTALI PRIHODI	4.17	6.445	8.466
VIII. OSTALI RASHODI	4.18	314	2.005
IX. DOBIT IZ REDOVNOG POSLOVANJA		1.144	6.215
X. GUBITAK IZ REDOVNOG POSLOVANJA			
B. NETO DOBITAK POS. KOJA SE OBUSTAV.			
I. NETO GUBITAK POS. KOJA SE OBUSTAV.			
II. DOBITAK PRE OPOREZIVANJA		1.144	6.215
III. GUBITAK PRE OPOREZIVANJA			
IV. POREZ NA DOBITAK			
C. Poreski rashodi perioda		76	218
D. Odloženi poreski rashodi perioda		35	
E. Odloženi poreski prihodi perioda			5.402
F. Isplaćena lična primanja poslodavcu			
G. NETO DOBITAK	4.19	1.033	11.399
NETO GUBITAK			
NETO DOBITAK KOJI PRIPADA MANJINSKIM ULAGAČIMA			
NETO DOBITAK KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG P.L.			
ZARADA PO AKCIJI			
Osnovna zarada po akciji			
Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji			

IZVEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA
u periodu od 01.01. do 31.12.2008. godine

u RSD hiljada

Pozicija	Napomene	Tekuća godina	Prethodna godina
A: NOVČANI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I Prilivi gotovine iz poslovne aktivnosti		298.392	306.172
Prodaja i primljeni avansi		291.662	281.770
Kamate iz posl. aktivnosti		1	
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja		6.729	24.402
II Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti		306.090	313.180
Isplate dobavljačima i dati avansi		295.890	297.376
Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi		5.438	3.756
Plaćene kamate		3.072	3.110
Porez na dobitak		237	101
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda		1.453	8.837
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti			
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti		7.698	7.008
I Priliv gotovine iz aktivnosti investiranja			
Prodaja akcija i udela (neto prilivi)			
Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava			
Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)			
Primljene kamate			
Primljene dividende			
II Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja			
Kupovina akcija i udela (neto odlivi)			
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava			
Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)			
Plaćene kamate			
Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja			
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja			
I Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja			
Uvećanje osnovnog kapitala			
Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)		59.910	10.011
Ostale dugoročne i katkoročne obaveze			
II Odlivi gotovina iz aktivnosti finansiranja			
Otkup sopstvenih akcija i udela			
Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)		52.320	3.474
Finansijski lizing			
Isplaćene dividende			
Neto priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja		7.590	6.537
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja			

Izveštaj o reviziji računovodstvenih izveštaja za 2008. godinu
"TIKOMERC" DOO, Novi Pazar

D: SVEGA PRILIV GOTOVINE		358.302	316.183
E: SVEGA ODLIV GOTOVINE		358.410	316.654
F: NETO PRILIV GOTOVINE			
G: NETO ODLIV GOTOVINE		108	471
H: GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA		495	966
I: POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE			
J: NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE			
K: GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA		387	495

IZVEŠTAJ O PROMENAMA NA KAPITALU
 u periodu od 01.01. do 31.12.2008. godine

Opis	Osnovni kapital	Otkupljene sopstvene akcije	Ostali kapital	Neuplaćeni upisani kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti	Revalorizacione rezerve	Dobit	Gubitak	UKUPNO	Gubitak iznad visine kapitala
Stanje na dan 01.01.2007.	12.301					376	2.597	3.627		18.901	
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvene politike- povećanje											
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvene politike- smanjenje											
Korigovano početno stanje	12.301					376	2.597	3.627		18.901	
Ukupna povećanja u preth.god.								5.997		5.997	
Ukupna smanjenja u preth.god.											
Stanje na dan 31.12.2007. godine	12.301					376	2.597	9.624		24.898	
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvene politike- povećanje								5.402		5.402	
Ispravka materijalno značajnih grešaka i promena računovodstvene politike- smanjenje											
Korigovano početno stanje 01.01.2008.	12.301					376	2.597	15.026		30.300	
Ukupna povećanja u tekućoj god.	53							1.033		1.086	
Ukupna smanjenja u tekućoj god.											
Stanje na dan 31.12.2008. godine	12.354					376	2.597	16.059		31.386	

1. OSNOV ZA OBAVLJANJE REVIZIJE I PREZENTIRANJE RAČUNOVODSTVENIH IZVEŠTAJA

Obaveza vršenja revizije računovodstvenih izveštaja za srednja preduzeća, u koja spada i "TIKOMERC" DOO, Novi Pazar, (u daljem tekstu: Preduzeće) propisana je odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji ("Službeni Glasnik RS" br. 46/06). Revizija je zasnovana na ugovornom odnosu između Preduzeća za reviziju "DIJ - AUDIT" d.o.o. Beograd i Preduzeća.

Revizija za 2008. godinu se radi prvi put jer je Preduzeće po obracunu za 2007.g preslo u srednja preduzeća.

Rukovodstvo Preduzeća je odgovorno za sastavljanje i prezentiranje računovodstvenih izveštaja.

Odgovornost revizije je da izrazi mišljenje o istinitosti i objektivnosti računovodstvenih izveštaja na osnovu izvršene revizije.

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi zahtevaju da se revizija planira i obavi na način i u obimu koji omogućava da se u razumnoj meri uverimo da računovodstveni izveštaji ne sadrže materijalno značajne greške koje utiču na istinitost i objektivnost računovodstvenih izveštaja.

Pri ocenjivanju iskazanih bilansnih pozicija korišćeni su Međunarodni računovodstveni standardi i računovodstvene politike preduzeća.

2. OSNIVANJE I DELATNOST PREDUZEĆA

2.1. Osnivanje Preduzeća

Preduzeće je prvi put upisan u sudski registar kod Trgovinskog suda, Kraljevo, pod brojem registarskog uložka Fi-11408/98, od 03.07.1998.godine od strane osnivača Bosnjak Redzepa sa 100% osnivačkog uloga.

Po Rešenju APR broj BD. 202366/2006 od 04.12.2006.godine Preduzeće je prevedeno u Društvo za trgovinske delatnosti TIKOMERC DOO Novi Pazar.

2.2. Delatnost Preduzeća

Osnovna delatnost preduzeća je trgovina na veliko i malo robom široke potrošnje. Po izveštaju Republičkog zavoda za statistiku RJR šifra delatnosti je 51380.

2.3. Organizacija i upravljanje

U Preduzeću su oformljeni organi upravljanja: direktor.

Lice ovlašćeno za zastupanje je Bosnjak Redzep, direktor, sa neograničenim ovlašćenjima.

2.4. Ostali podaci

Sedište Preduzeća je Novi Pazar, Mur bb.

Poslovni računi Preduzeća su otvoreni kod sledećih banaka:

Banca Intesa	160-7865-52
Raiffeisen banka	265-3110310002906-02
Alpha banka.....	180-0579610101800-80
Pro credit banka.....	220-7371-95
Komercijalna banka.....	205-60214-60
Societe generale banka.....	275-2216131081107-34
AIK banka.....	105-42007-11
Piraeus banka	125-20022-76

Matični broj preduzeća je 07406495

Šifra delatnosti Preduzeća je: 51.380

PIB: 101788016

Broj zaposlenih: 20

Po podacima iz godišnjeg računa za 2007. godinu Preduzeće je razvrstano u srednja preduzeća.

3. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

3.1. Osnova za prikazivanje finansijskih izveštaja

Finansijski izveštaji dati na stranama 2 do 7 ovog Izveštaja sastavljeni su u skladu sa:

- računovodstvenim propisima domicilne države,
- MSFI i MRS i
- računovodstvenim politikama preduzeća.

3.1.1. Računovodstveni propisi domicilne države

Računovodstvenim propisima regulisano je sastavljanje finansijskih izveštaja na sledeći način:

Finansijski izveštaji sastavljaju se u hiljadama dinarima – RSD –domicilno važećim na dan bilansiranja, a prikazani su u formatu propisanom Pravilnikom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za preduzeća, zadruge i preduzetnike – "Sl.Glasnik RS", broj 75-04.

Svi podaci u Izveštaju dati su u hiljadama RSD, ukoliko drugačije nije naznačeno.

3.1.2. Osnovne računovodstvene politike Preduzeća

Računovodstvene politike Preduzeća su regulisane Pravilnikom o računovodstvu. Preduzeće je usvojilo novi Pravilnik o računovodstvu prelaskom na primenu međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja i pristupilo je primeni međunarodnih standarda. Značajnije računovodstvene politike koje su usvojene u Napomenama uz finansijski izveštaj, su iznete u narednom tekstu ovog Izveštaja.

3.1.2.1. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja sadržana su u nenovčanom obliku (ne predstavljaju fizička sredstva) kao što su goodwill, patenti, licence, koncesije, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganje u razvoj proizvodnje novih proizvoda, autorska prava, ulaganja na tuđim nekretninama, opremi i postrojenjima.

Nematerijalna ulaganja početno se vrednuju na osnovu nabavne cene ili cene koštanja. Nematerijalno ulaganje nakon početnog priznavanja iskazuje se po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja revalorizovanoj stopom rasta cena na malo u Republici.

Nematerijalna ulaganja podležu obračunu amortizacije a amortizacija počinje da se obračunava narednog meseca u odnosu na mesec završetka ulaganja. Osnovica za amortizaciju nematerijalnih ulaganja čini revalorizovana nabavna vrednost. Nematerijalna ulaganja otpisuju se putem proporcionalne stope amortizacije u roku od pet godina osim ulaganja čije je korišćenje utvrđeno ugovorom i goodwila koji se otpisuje u roku od 10 godina.

3.1.2.2. *Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva*

Nekretnine, postrojenja oprema priznaju se kao sredstva kada je verovatno da će preduzeće ostvariti buduće ekonomske koristi u vezi sa tim sredstvima, kada se troškovi tog sredstva za preduzeće mogu pouzdano utvrditi i za koje se očekuje da će koristiti duže od jedne godine.

Početno vrednovanje stavke nekretnina, postrojenja, opreme vrši se po nabavnoj vrednosti pod uslovom da se može pouzdano utvrditi. Nabavna vrednost sastoji se od nabavne cene uvećane za sve zavisne troškove nabavke. Sredstva koja se izrađuju u sopstvenoj režiji vrednuju se po ceni koštanja pod uslovom da nije veća od neto prodajne vrednosti. Naknadna značajnija ulaganja koja produžavaju korisni vek upotrebe proporcionalno uvećavaju nabavnu vrednost i ispravku vrednosti.

Troškovi servisiranja, tehničkog održavanja, manje popravke i ostalo ne povećavaju vrednost sredstava već predstavljaju rashod perioda.

Revalorizacija nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava vrši se po stopi rasta cena na malo u Republici Srbiji.

Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva amortizuju se tokom korisnog veka upotrebe sredstava. Obračun amortizacije vrši se primenom proporcionalne metode uz moguće periodično preispitivanje na bazi iskustva.

Za novopribavljene nekretnine, postrojenja i opremu korisni vek trajanja i stopu amortizacije utvrđuje komisija prilikom prijema.

3.1.2.3. *Dugoročni finansijski plasmani*

U okviru dugoročnih finansijskih plasmana iskazuju se učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica i drugih pravnih lica, dugoročne hartije od vrednosti raspoložive za prodaju, dugoročni krediti u zemlji i inostranstvu i svi ostali dugoročni plasmani.

Dugoročni plasmani predstavljaju finansijska sredstva koje se prilikom početnog priznavanja mere po njihovoj nabavnoj vrednosti.

Posle početnog priznavanja preduzeće meri dugoročne finansijske plasmane po njihovim poštenim vrednostima.

3.1.2.4. *Zalihe materijala, robe, nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda*

U finansijskom knjigovodstvu vrednosno se vode stanja, nabavke, trošenja i prodaja materijala, rezervnih delova, alata, inventara i robe u skladištu po nabavnoj vrednosti. Roba u prodajnim objektima vodi se u finansijskom knjigovodstvu po prodajnim cenama. Obračun eventualnog odstupanja od stvarnih nabavnih cena vrši se tako da se vrednost izlaza svodi na vrednost po metodi prosečnih cena.

Alat i inventar koji nije raspoređen u osnovna sredstva otpisuje se jednokratno stavljanjem u upotrebu.

Zalihe nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda vode se po mestima i nosiocima troškova u pogonskom knjigovodstvu po planskoj ceni a procenjuju se po ceni koštanja ili po neto prodajnoj ceni ako je ona niža.

U cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda uključuju se troškovi materijala i rezervnih delova na osnovu utroška, troškovi bruto zarada zaposlenih na osnovu isplatnih lista zaposlenih na proizvodnji određenih proizvoda ili usluga tj. na osnovu evidencije o broju časova rada tih zaposlenih na pojedinim proizvodima ili uslugama i opšti troškovi proizvodnje uključujući opšte troškove nabavke i tehničke uprave u iznosima neophodnim za vođenje zaliha u stanja i na mesto u kome se nalaze na dan procene. U cenu koštanja ne mogu se uključiti troškovi koji su neuobičajeno visoki zbog nepotpunog korišćenja proizvodnih kapaciteta, niti troškovi uprave, prodaje i marketinga. Vrednost utrošenih sredstava koja čine cenu koštanja prenose se iz finansijskog knjigovodstva prema mestima troškova u pogonsko knjigovodstvo i raspoređuje na nosioce troškova srazmerno planskoj ceni koštanja iz kalkulacije i količini proizvoda.

Neto prodajna vrednost zaliha učinaka utvrđuje se tako što se od fakturne cene na dan bilansa odbiju dažbine i troškovi prodaje i prosečan dobitak po jedinici proizvoda utvrđen kalkulacijom cene koštanja.

Cena koštanja učinaka umanjuje se i za vrednost neekonomičnog trošenja materijala, neefikasnog rada i neiskorišćenog kapaciteta i to procentualno stavljanjem u odnos normiranih i izvršenih ulaganja, normalnog korišćenja kapaciteta i stvarnog korišćenja kapaciteta.

Obračun izlaza odnosno prodaje zaliha vrši se po metodi prosečne cene. Prosek se izračunava prilikom svake naredne promene.

Smanjenje vrednosti zaliha vrši se kada se utvrdi da je došlo do gubljenja kvaliteta, odnosno kada je neto prodajna cena niža od nabavne vrednosti ili cene koštanja. Kalo, rastur, kvar i rashod, priznaje se do visine određene posebnim propisom a najviše do 2% godišnje.

3.1.2.5. Vremenska razgraničenja

Koja će se vrednost pokazati na aktivnim i pasivnim vremenskim razgraničenjima odlučuje šef računovodstva u okviru zakona.

Upravni odbor preduzeća može donositi pojedinačne odluke o pitanjima u vezi sa vremenskim razgraničenjima.

3.1.2.6. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja vrše se na osnovu pojedinačno sagledane dokumentacije prihvaćene od Upravnog odbora preduzeća za:

- dugoročne rizike troškova u garantnom roku preko jedne godine,
- obnavljanje prirodnih bogatstava,
- ostale verovatne troškove koji će nastati posle dužeg vremena, a odnose se na trenutne učinke.

Izvršeno rezervisanje se ukida u korist prihoda kada narastu rashodi za koje je rezervisanje izvršeno.

3.1.2.7. *Katkoročna potraživanja i plasmani*

Kratkoročna potraživanja čine potraživanja od kupaca, zavisnih i povezanih pravnih lica i ostalih kupaca u zemlji i inostranstvu po osnovu prodaje proizvoda, robe i usluga. Pri početnom priznavanju potraživanja se vrednuju u iznosu prodajne vrednosti proizvoda umanjeno za ugovoreni iznos popusta i rabata a uvećano za obračun poreza na promet. Kratkoročna potraživanja od kupca mere se po vrednosti iz originalne fakture.

Dospeli finansijski plasmani i potraživanja kojima je prošao rok od 60 dana od dana dospeća naplate, odnosno unosa deviza u zemlju, ispravljaju se u celosti indirektnim otpisom.

Dospela potraživanja od dužnika, kojima do dana sa kojim se sastavlja godišnji račun, nije protekao rok od 60 dana od dana dospeća, ispravljaju se indirektnim otpisom u iznosu i procentu na osnovu odluke Direktora preduzeća koja se donosi nakon spoznaje službi preduzeća o postojanju rizika u naplati.

Direktan otpis na teret rashoda vrši se u slučajevima kada postoje uverljivi dokazi da se potraživanje ne može naplatiti.

3.1.2.8. *Troškovi pozajmljivanja i finansijske obaveze*

Troškove pozajmljivanja predstavljaju kamate i drugi troškovi koji nastaju u preduzeću u vezi sa pozajmljenim finansijskim sredstvima.

Troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod u periodu u kojem su nastali bez obzira na to kako se pozajmljena sredstva koriste.

Troškovi pozajmljivanja (kamate) koji se mogu neposredno pripisati nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja sredstva koje se grade ili izgrađuju, ne predstavljaju tekući rashod.

Finansijske obaveze su obaveze prema zavisnim i ostalim pravnim licima, dugoročni krediti, obaveze po dugoročnim hartijama od vrednosti, po kratkoročnim kredizima, obaveze prema dobavljačima i druge obaveze.

Početno vrednovanje finansijskih obaveza priznaje se po nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost nadoknade koja je primljena za nju.

Smanjenje obaveza po osnovu zakona vrši se direktnim otpisivanjem.

Posle početnog priznavanja, obaveze se mere po amortizovanoj vrednosti osim obaveza nastalih po osnovu trgovanja i derivata po osnovu kojih su nastale obaveze koje se mere po poštenoj vrednosti.

3.1.2.9. Prihodi i rashodi

Prihodi obuhvataju prihode od redovnih aktivnosti preduzeća i dobitke. Prihodi obuhvataju prihode od prodaje robe, proizvoda i usluga, prihode od aktiviranja učinaka, prihode od subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja dažbina po osnovu prodaje robe, proizvoda i usluga, prihodi od doprinosa i članarina i drugi prihodi.

Dobici predstavljaju povećanja ekonomskih koristi i kao takvi po prirodi nisu različiti od prihoda.

Rashodi obuhvataju troškove koji proističu iz redovnih aktivnosti preduzeća i gubitke. U rashode spadaju troškovi direktnog materijala i robe, troškovi ostalog materijala, proizvodne usluge, rezervisanja, amortizacija, nematerijalni troškovi, porezi, doprinosi, zarade i ostali lični rashodi. Gubici predstavljaju smanjenja ekonomskih koristi, kao takvi nisu po svojoj prirodi različiti od drugih rashoda.

Rashodi se priznaju u periodu u kome su nastali i direktno se povezuju sa sa nastalim prihodima.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha, kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika.

3.2. Odloženi porez na dobitak

Porez na dobit je utvrđen zakonom u visini od 10%.

Poreski propisi Republike Srbije priznaju sve pozicije bilansa stanja u iznosima iskazanim u skladu sa MSFI, osim nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja za koje se troškovi amortizacije priznaju po posebnim amortizacionim stopama. Shodno tome, odloženi poreski efekti su priznati na razliku između amortizacije obračunate u skladu sa politikom obelodanjenom u napomeni i amortizacije koju priznaju poreski.

3.3. Porez na dodatu vrednost

Porez na dodatu vrednost je po svom ekonomskom učinku porez na opštu potrošnju i spada u vrstu poreza na promet. To je poseban oblik poreza koji se plaća u svim fazama proizvodnog i prometnog ciklusa, tako što se u svakoj fazi oporezuje samo iznos dodate vrednosti koja je ostvarena u svakoj fazi proizvodno-prometnog ciklusa.

Obaveze za porez na dodatu vrednost, obuhvataju obaveze nastale po osnovu obračunatog poreza na dodatu vrednost i to po osnovu obaveza za porez na dodatu vrednost po izdatim fakturama, primljenim avansima, po osnovu sopstvene potrošnje i po drugim obavezama po opštoj stopi (18%) i obaveze po osnovu razlike obračunatog poreza na dodatu vrednost i prethodnog poreza.

3.4. Preračunavanje deviznih iznosa

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je vazio na taj dan.

Neto pozitivne ili negativne kursne razlike nastale prilikom poslovnih transakcija u stranoj valuti i prilikom preračuna pozicija bilansa stanja iskazanih u stranoj valuti knjižene su u korist ili na teret bilansa uspeha, kao dobiti ili gubici po osnovu kursnih razlika.

3.5. Devizni kursevi

Zvanični kursevi za valute na dan 31.12.2008. godine koje su od značaja za poslovanje Preduzeća i koje su korišćene za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u dinare, bili su slede

EUR	88,6010
USD	62.9000

4. NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVEŠTAJE

BILANS STANJA

4.1. Osnovna sredstva i nematerijalna ulaganja

Vrednost nekretnine, postrojenja i opreme odnosi se na:

u RSD hiljada

Opis	Nabavna vrednost	Ispravka vrednosti	Sadašnja vrednost
Građevinski objekti	19.727	2.690	17.037
Postrojenja i oprema	4.424	2.315	2.109
Ukupno:	24.151	5.005	19.146

U navedenoj vrednosti nekretnina i opreme prikazana je nabavna vrednost, ispravka vrednosti kao i sadašnja vrednost osnovnih sredstava u iznosu od RSD 19.146 hiljada.

Sve nabavke u toku 2008. godine iskazane su po nabavnim vrednostima. Nabavna vrednost uključuje sve izdatke koji se priznaju u skladu sa MRS 16.

Amortizacija nematerijalnih ulaganja, nekretnina i opreme vrši se po proporcionalnom metodu, a za nabavke u 2008. godini amortizacija počinje od narednog meseca. Amortizacija počinje da se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu.

Struktura sadašnje vrednosti osnovnih sredstava je:

u RSD hiljada

Opis	Iznos	Struktura (%)
Građevinski objekti	17.037	88,98
Oprema	2.109	11,02
Ukupno:	19.146	100,00

Kao što se iz pregleda vidi, pretežni deo vrednosti osnovnih sredstava se odnosi na građevinske objekte.

U cilju potpunijeg informisanje korisnika izveštaja o reviziji, dajemo analitičke podatke o nastalim promenama u izveštajnom periodu.

DINAMIKA PROMENA NA OSNOVNIM SREDSTVIMA

u RSD hiljada

Red. broj	Opis dinamike promena	Gradj. Objekti	Oprema	Zemljište	Investicije u toku	Nematerijalna ulaganja	UKUPNO
I.	NABAVNA VREDNOST						
1.	STANJE 1.01.2008.	19.727	4.424				24151
2.	POVEĆANJE						
a.	Nove nabavke						
b.	Revalorizacija						
c.	Prenos						
3.	SMANJENJE						
a.	Otuđenje						
b.	rashod-otpis						
II.	STANJE 31.12.2008.	19.727	4.424				24.151
III.	ISPRAVKA VREDNOSTI						
1.	STANJE 1.01.2008	2.098	1.716				3.814
2.	Ispravke						
a.	Amortizacija	592	599				1.191
b.	Prenos - Poč.rev.bilans						
3.	Smanjenje						
a.	Otuđenje						
b.	Rashod						
IV	STANJE 31.12.2008.	2.690	2.315				5.005
V	SADAŠNJA VREDN. OSNOVNIH SREDST.	17.037	2.109				19.146

Obračunata amortizacija osnovnih sredstava za 2008. godinu iznosi RSD 1.191 hiljada za koji iznos je Preduzeće teretilo troškove na dan bilansiranja 31.12.2008.godine.

Obračun amortizacije osnovnih sredstava izvršen je pojedinačno za svako osnovno sredstvo po proporcionalnoj metodi, po stopama propisanim Pravilnikom i računovodstvenim politikama.

Primenjene okvirne stope amortizacije u % :

1.Građevinski objekti	3%
2.Oprema i mašine	10-15%
3.Vozila	14.3%
4.Kompjuteri	20%
5. Ostalo	-

4.2. Zalihe

Struktura zaliha na dan 31.12.2008. godine je sledeća:

u RSD hiljada

Opis	2008. godina	2007. godina
Zalihe materijala	5	0
Ambalaža u upotrebi		
Gotovi proizvodi		
Roba	28.845	25.163
Dati avansi	51	0
Ukupno:	28.901	25.163

Zalihe robe bilansirane su i popisane na dan 31.12.2008. godine po cenama u iznosu od RSD 28.901 hiljada, razlika u ceni bilansirana je u iznosu od RSD 2.392 hiljada. Roba u prodavnici bilansirane su i popisane na dan 31.12.2008. godine po cenama u iznosu od RSD 263 hiljada, porez na dodatu vrednost bilansirana je u iznosu od RSD 40 hiljada.

4.3. Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja i plasmani na dan 31.12.2008. godine odnose se na:

u RSD hiljada

Opis	2008.god	2007.god
Kupci u zemlji	49.973	47.534
Kupci u inostranstvu	6.220	4.758
Potraživanja od izvoznika		
Potrživanja od zaposlenih		
Potraživanja od državnih org.i organizacija	74	134
Ispravka potraživanja od kupaca	66	796
Ostala potraživanja iz poslovanja	524	43
UKUPNO	56.725	51.673

Potraživanja od kupaca su pretežno usaglašena. Preduzeće nije vršilo ispravku potraživanja kupaca za 2008. godinu u skladu sa računovodstvenom politikom.

POTRAŽIVANJA OD KUPCA U ZEMLJI SA VEĆIM SALDOM

S obzirom da je nedovoljno da se korisnici izveštaja o reviziji upoznaju sa zbirnim podacima o kupcima, već su im potrebni podaci o kupcima sa većim saldonom kako bi ocenili mogućnost naplate potraživanja i preduzeli odgovarajuće upravljačke mere, ti podaci se daju u narednoj tabeli:

u hiljada RSD

R.br.	Naziv kupca	Mesto	Iznos
1	TIKO-KOMERC	Novi Pazar	2.436
2	STELA	Novi Pazar	847
3	SAMALD-KOMERC	Novi Pazar	192

4	BABUDOVAČ	Zubin Potok	4.529
5	OSTALI		48.126
	Ukupno		56.130

4.4. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Vrednosti gotovinskih elemenata i gotovine su prikazane prema sledećem:

Opis	u RSD hiljada	
	2008. godina	2007. godina
Sredstva na tekućem računu	387	495
Blagajna		
Devizni račun		
Devizna blagajna		
Ostala novčana sredstva		
Ukupno:	387	495

Popis gotovinskih ekvivalenta je izvršen i nije konstatovana razlika u odnosu na knjigovodstvena stanja.

4.5. Aktivna vremenska razgraničenja

Opis	u RSD hiljada	
	2008. godina	2007. godina
PDV	1.304	2.354
AVR	6.639	1.090
Ukupno:	7.943	3.444

4.6. Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva su bilansirana u iznosu od RSD 5.367 hiljada.

4.7. Osnovni i ostali kapital

Strukturu kapitala u Bilansu stanja na dan 31.12.2008. godine

Opis	u RSD hiljada	
	2008. godina	2007. godina
Osnovni kapital	500	447
Neuplaćen kapital		
Ostali kapital	11.854	11.854
Rezerve	2.973	2.973
Neraspoređeni dobitak	16.059	15026
Gubitak		
U K U P N O	31.386	30300

4.8. Obaveze iz poslovanja

Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2008. godine osnose se na:

OPIS	u RSD hiljada	
	2008.godina	2007.godina
Primljeni avansi, kauc. i dep.	108	
Dobavljači –pov.prav.lica		
Dobavljači u zemlji	27.271	34.407
Dobavljači u inostranstvu		
Ostale obaveze iz poslovanja	9.310	1.900
Ukupno	36.689	36.307

Obaveze prema dobavljačima u zemlji na dan 31.12.2008. godine su bilansirane u iznosu od RSD 27.271 hiljada .

Dobavljači sa najvećim saldom:

Za potpunije informisanje akcionara i drugih korisnika izveštaja o reviziji od posebnog je značaja da se sagledaju dobavljači koji na dan 31.12.2008. imaju najveće potraživanje.

Ove podatke dajemo u narednoj tabeli.

R.br.	Naziv dobavljača	Mesto	Iznos
1.	KNJAZ MILOS	Arandjelovac	3.971
2.	NECTAR	B. Palanka	799
3.	13. jul	Beograd	2.172
4.	LAMELA PROMET	Krusevac	199
5.	Ostali		20.130
	Ukupno		27.271

Preduzeće je pretežno izvršilo usaglašavanje stanja sa dobavljačima. Na dan 31.12.2008. godine bilansiran podatak u iznosu od RSD 9.510 hiljada odnosi se na kratkoročne pozajmice.

4.9. Ostale kratkoročne obaveze

Ostale kratkoročne obaveze su bilansirane prema sledećem:

u RSD hiljada

Opis	2008.godina	2007.godina
Obaveze za neto zarade	603	417
Obaveze za porez i dopr. na zarade	120	24
Doprinosi na teret poslodavca	80	52
Ostalo	34	52
UKUPNO	837	545

Obaveze za zarade u iznosu od RSD 603 hiljada obuhvataju neizmirene neto zarade za novembar i decembar 2008. godine koje su isplaćene u januaru 2009. godine.

BILANS USPEHA

4.10. Poslovni prihodi

u RSD hiljada

Opis	2008.godina	2007.godina
Prihodi od prodaje robe	235.154	243.023
Prihodi od prod.proiz. i usluga na dom	6.074	7.791
Prihodi od prodaje na inostržištu	558	11.627
Povećanje vred.zal.got. proizvoda		
Prihodi od aktiviranja učinaka		
Ostali poslovni prihodi		
UKUPNO	241.786	262.441

Preduzeće prodaje robu preko centralnog magacina i prodavnice. Roba je različita: prehrambena, hemija, kozmetika i ostala roba široke potrošnje.

Nabavna vrednost prodate robe ostvarena je na dan 31.12.2008.godina u iznosu od RSD 228.429 hiljada dok je u predhodnoj godini na isti dan ostvarena u iznosu od RSD 243.397 hiljada.

4.11. Troškovi materijala

u RSD hiljada

Opis	2008.godina	2007.godina
Troškovi materijala za izradu		
Troškovi ostalog materijala	810	3.914
Troškovi goriva i energije	4.687	4.340
UKUPNO	5.497	8.254

4.12. Troškovi zarada, naknada i ostali lični rashodi

u RSD hiljada

Opis	2008.godina	2007.godina
Troškovi bruto zarada i nakn. zarada	4.535	3.942
Troškovi na teret poslodavca	812	714
Ostali lični rashodi	386	796
UKUPNO	5.733	5.452

4.13. Troškovi amortizacije

u RSD hiljada

Opis	2008.godina	2007.godina
Amortizacija nematerijalnih ulaganja		
Amortizacija građevinskih objekata	593	593
Amortizacija opreme	599	534
UKUPNO	1.191	1.127

4.14. Ostali poslovni rashodi

u RSD hiljada

Opis	2008.godina	2007.godina
Troškovi usluga na izradi učinaka		
Troškovi transportnih usluga	1.280	810
Troškovi održav. objekata i opreme	293	342

Troškovi zakupa		
Troškovi ostalih usluga	21	
Troškovi reklame		
Troškovi neproizvodnih usluga	120	267
Troškovi reprezentacije	166	161
Troškovi premija osiguranja	262	146
Troškovi platnog prometa	309	139
Troškovi bank. usluga i ostali nemat.tr.	87	137
Troškovi poreza	78	78
UKUPNO	2.616	2.080

4.15. *Finansijski prihodi*

Finansijski prihodi su ostvareni u iznosu od RSD 345 hiljade i odnose se na prihode od kamata u iznosu od RSD 1 hiljada i pozitivnih kursnih razlika od RSD 344 hiljade.

4.16. *Finansijski rashodi*

Finansijski rashodi su ostvareni u iznosu od RSD 3.652 hiljada i odnose se na rashode od kamata u iznosu od RSD 3.072 hiljada, negativne kursne razlike od RSD 385 hiljada kao i ostale fin.rashode od RSD 195 hiljada .

4.17. *Ostali prihodi*

Opis	u RSD hiljada	
	2008.godina	2007.godina
Viškovi		
Prihodi od smanjenja obaveza	6.415	8.466
Ostali prihodi	30	
UKUPNO	6.445	8.466

4.18. *Ostali rashodi*

Opis	u RSD hiljada	
	2008.godina	2007.godina
Otpis robe		
Kazne		
Manjkovi		
Neotpisana vred. ras.osn. sredstava		
Ostali nepomenuti rashodi	314	2.005
UKUPNO	314	2.005

4.19. *Dobitak*

Dobitak pre oporezivanja u Bilansu Uspeha za 2008 godinu iskazan je u iznosu od RSD 1.033hiljade (prethodne godine dobitak od RSD 5.997 hiljade). Preduzeće po poreskim bilansima nema obavezu za obračun i uplatu poreza na dobit, te je neto dobitak ostvaren u pomenutom iznosu.

4.20. Napomene o događajima nastalim nakon termina za koji je sačinjen godišnji račun.

Do dana okončanja rada na reviziji godišnjeg računa za 2008 godinu u poslovnom životu Preduzeća nije nastao nikakav događaj koji bi mogao uticati na realnost finansijskog izveštaja za 2008 godinu. To znači da su izveštaji za period 01.01.2008 - 31.12.2008 godine, prema saznanju revizora verodostojni.